

Voimalaitosjätteiden info 22.1.2001.

Kiitokset Uudenmaan ympäristökeskuksen viranomaisille ohjaustyöryhmän perustamisesta. Työryhmään otettiin mukaan myös asukasedustus. Ajatus on kaunis, valitettavasti käytäntö toinen. Asukasedustajana olin pakoitettu sanoutumaan irti k.o. selostuksen sisällöstä.

Valmistunut YVA-selostus on karkean puolueellinen ja sävytetty. Jo selostuksen nimestä huomaa, ettei asioista puhuta niin kuin ne ovat. Selostus on otsikoitu kaunistellen tuhkan läjitysalueen YVA:ksi, puhutaan jopa energiapolton sivutuotteista. Tosiasiassa on kuitenkin kyse voimalaitosjätteiden kaatopaikasta.

Pari esimerkkiä sisällöstä:

Vantaan vaihtoehtoalueen ympäristön kaivoista on julkaistu 26:n kaivon tarkat vedenlaatuselvitykset lausuntoineen.

Ämmässuon alueen vaihtoehtoalueiden kaivoista tutkimustuloksia ei julkaistu. Vain 2:n kaivon sameus ja happamuus kerrotaan. Kolmperän asutuksen viereen on jo läjitetty voimalaitosjätteitä. Pohjavedet ovat pilaantuneet 180 m päässä asutuksen kaivoista. Vaikka Ämmässuon vaihtoehtoalueiden pohjavedet väitetään kulkeutuvan etelään, olisi Kolmperän kaivotulokset voineet kertoa jo tapahtuneen voimalaitosjätteiden läjityksen seurauksista. Eivätkö nämä tulokset kestä julkisuutta?

Pohjavesikarttoja ei tiukankaan tivauksen jälkeen saatu YVA-selostuksen liitteeksi.

Vaihtoehtoalueen 1D:llä sijaitsee muinaishauta. Kuten muinaismuistolaki edellyttää, pyysin useaan otteeseen kääntymän asiassa museoviraston puoleen. Museoviraston kantaa tai lausuntoa ei YVA-selostuksesta löydy. Lehdistötilaisuudessa kysymykseeni vastattiin, että se on mukana, ei kuitenkaan tiedetty millä sivulla. Kysyn siis uudestaan: millä sivulla?

Vaihtoehtoalueesta 2 todetaan mm., että likaavaa laskeumaa voi esiintyä max. n. 800m etäisyydellä. Todetaan, että kyseisellä laskeuma-alueella ei sijaitse häiriintyviä kohteita, koska lähin asutus on n. 1200 m päässä. Tosiasiassa asutus on jo 600 metrin päässä. Eikö näinkään yksinkertaisessa asiassa mittatikkua osata vai eikö haluta käyttää oikein? Vantaan vaihtoehdossa asutusta sen sijaan löytyy.

Konsultit ja hankkeesta vastaavat ovat päätyneet vaihtoehtoalue 3:een. Vertailun perusteluja ei haluttu julkisuuteen eikä niitä perusteltu myöskään ohjaustyöryhmän asukasedustajille. Vertailutaulukon +- ynnäys haluttiin poistettavaksi, jottei esitetty suositus olisi nähtävissä.

YVA-selostuksen luonnoksessa, (s. 96) 6.3.3.4 kappaleessa vaikutukset pintavesiin todettiin: ”häiriötilanteessa tapahtuvaa valumavesien mahdollista vesistöön pääsyä voidaan pitää Dämmanin vesilaitoksen raakaveden oton kannalta jonkin asteisena riskitekijänä.”

Lopullisesta YVA-selostuksesta mm. tämä lause on poistettu. Jotta tilanne ei näyttäisi niin pahalta, lauseen halusi poistettavaksi työryhmän Espoon ympäristökeskuksen viranomainen. Toimitaanko näin kunnan etujen mukaisesti? Menettelystä jokainen kuntalainen voi tehdä omat johtopäätöksensä. Riski koskee huomattavaa osa espoolaisia ja mahdollisesti myös kirkkonummelaisia.

Pidin huolestuttavana YVA-menettelyn käytännössä sitä, että lupaviranomaisen muistin mukaan, koskaan ei ole päädytty vaihtoehto 0:aan, ts. luvat on aina myönnetty, jopa tietäen, että hankkeesta vastaavalla ei ole edellytyksiä täyttää lupaehtoja. Huoltani tyynnytteli minulle UYK:n lupaviranomainen toteamalla, että ”kyllä hankkeesta vastaava vetää hankkeensa pois, jos se on

alueelle sopimaton. He vetävät hankkeen tällöin pois, jos se aiheuttaa heille taloudellista riskiä.” Tästäkin lupakäytännöstä voi jokainen tehdä omat johtopäätöksensä. YVA-selostukset ovat hakkeita vastaavien ostettuja, muodollisia selitelmiä, jotta luvat ennalta päätetyille hankkeille myönnettäisiin. Niistä ei voi tulla objektiivisia ja luotettavia ennen kuin ne tehdään ja ne rahoitetaan, ulkopuolisin, puolueettomin voimin.

On kiinnostavaa nähdä pitääkö lupaviranomainen tehtyä YVA-selostusta lain ja asetuksen täyttävänä.

Arja Alho, pj
Kolmperän Asukasyhdistys ry